

Projektbeskrivelse - Resumé

Hedeselskabet (nu Orbicon) har udarbejdet et projektforslag for genskabelse af vådområde ved Vitsø Nor på Ærø. Det er scenarie 2 i "Teknisk og biologisk forundersøgelse – Vitsø Nor. VMP II", der ønskes gennemført. Dette notat er en sammenfatning af forslaget og vil som sådan indgå som et bilag til et forslag til ændring af den eksisterende fredning for Vitsø Nor og området omkring Søbygaard, således at der åbnes mulighed for at gennemføre de nedenstående foranstaltninger.

VMP II - vådområdeprojektet i Vitsø Nor består i, at hæve vandstanden ved at nedlægge den eksisterende pumpestation. Projektet inddrager al omdriftsjord i noret og mindre dele af de eksisterende naturområder og vil omfatte ca. 104 ha. Derved omdannes den centrale og lavest beliggende del af Vitsø Nor til en ca. 52 ha stor sø med omkringliggende enge, hovedsagelig lokaliseret i den østlige del af området op mod Søbygaard. Der er vedlagt et kortbilag, der viser projektområdet og positionen for nedennævnte punkter 1-13 (kortbilag 2)

Af hensyn til de eksisterende naturværdier "Søby Måe" (punkt 1), som består af A-målsatte strandenge, (målsat som af international/national betydning i Regionplan 2005-) i den vestlige del af noret, etableres en ny pumpestation (punkt 2), som sikrer at vandstanden ikke hæves så meget, at naturområderne forringes. Søen vil således hovedsageligt dække den del af Vitsø Nor, der i dag er i omdrift.

Hovedafvandingskanalen (punkt 3) udplaneres og hovedparten af sidekanalerne (punkt 4) og forbindelseskkanalerne (punkt 5) samt nogle dræn (punkt 6) nedlægges. Drænvand fra de tilgrænsende dyrkede marker sikres udløb til terræn med mulighed for afløb over en stor flade. Det eksisterende pumpehus (punkt 7) bliver liggende og bliver på sigt eventuelt ombygget til fugletårn med udstilling. Der etableres en ny pumpestation i diget langs landkanalen uden for projektområdet, som skal sikre at beskyttelsesinteresserne og afvandingen af i de højt målsatte strandenge varetages. Vådområdet får afløb gennem et nyt vandløb til en kanal (punkt 8). Kanalen følger en strækning af den eksisterende natursti gennem området og skal samtidig virke som pumpekanal for den nye pumpestation.

Der pumpes i dag til kote -4,0 m DNN (4 meter under den normale vandstand), svarende til forskellige afvandingsdybder afhængig af, hvilken del af området det drejer sig om. Ved gennemførelse af projektet vil der pumpes til en vandstand i kote -1,8 m til -2,0 m DNN, svarende til en drændybde for den nordlige del af Søby Måe, der svarer til sikring af de eksisterende tørre enge med mulighed for afgræsning som hidtil. Den sydlige del af Søby Måe har hidtil været afvandet via selvstændigt drænsystem til kote -0,50 m DNN. Denne kote fastholdes, således at samme vandstand opretholdes. Vandstanden i den genskabte store sø vil blive i kote - 1,50 m (normal vandstand). Det betyder, at der bliver skabt et vådområde, som reducerer en mængde kvælstof fra drænvandet, svarende til ca. 150 kg N/ha/år. Selve vådområdet vil således mindske afstrømningen af kvælstof til Lillebælt med ca. 15 tons kvælstof om året.

Engene (punkt 9) på den nordlige side af noret, er B-målsatte (målsat som af national/ regional betydning i Regionplan 2005-) og bliver i dag brugt til afgræsning og høslæt. I den nordvestlige del af engområdet ligger et mindre A-målsat hedeområde (punkt 10), som ligger højt. Vandstandshævningen i noret forventes ikke at få indflydelse på disse områder.

De højere liggende eng- og moseområder i "Gydemade" (punkt 11), som dels er A- målsatte og dels er B- målsatte (Regionplan 2005-) og ligger i den sydøstlige del af noret, vurderes at få en

